

ZONDAG

4 NOVEMBER.

FRANKRIJK.

PARIS, den 31sten October.

In de zitting der wetgevende vergadering van den 29sten October, hebben eenige leden der linker zijde den in onderscheiden departementen nog voortdurenden staat van beleg op nieuw ter sprake gebragt en de opheffing daarvan gevorderd. Na eene vrij langdurige en onstuimige discussie, die echter weinig belangrijks opleverde, en waarin de heer *Dufaure* op grond der bestaande omstandigheden in de bedoelde departementen, de noodzakelijkheid der handhaving van den staat van beleg aldaar betoogde, is met eene overgrote meerderheid besloten, eenvoudig tot de orde van den dag over te gaan.

Bij de wetgevende vergadering interpelleerde heden de heer *Ditier* den minister van oorlog over de uitvoering van de op den 15den Mei jl. aangenomene wet, waarbij een crediet van 5 millioenen franken werd toegestaan, om een zeker aantal nieuwe kolonisten naar Algiers te zenden; hij wenschte te weten, of het ministerie de plaatsen, die daarbij open mogten vallen, zou aanvullen. De minister van oorlog antwoordde, dat bovengemelde wet tevens had voorgeschreven, dat eene commissie naar Algiers moest gezonden worden, ten einde daar op de plaats alles op te nemen en te onderzoeken wat tot uitvoering van het plan noodig was; dit is geschied. Thans is de commissie teruggekomen en heeft haar rapport uitgebragt, dat gedrukt en aan de wetgevende vergadering rondgedeeld zal worden; eerst nu kan de regering met kennis van zaken oordeelen en de noodige toebereidselen maken.

Een voorstel van den heer *Coral* om het traktaat van Julij 1840 betrekkelijk de zaken van het Oosten te handhaven, werd niet in overweging genomen.

Ten slotte was aan de orde een voorstel tot het aanvragen van een parlementair onderzoek van het budget van marine, niet omdat men daarin misbruiken of onbehoorlijke punten meende opgemerkt te hebben, maar alleen om de dienst door alle mogelijke middelen te verbeteren. De heer *Collas* trad in uitvoerige beschouwingen over Frankrijks zeemagt; sedert 1830 zijn daaraan 1500 millioenen franken ten koste gelegd, en nog is de dienst zoo slecht ingerigt, dat de zeemagt in een betreurenswaardigen toestand verkeert; Frankrijk heeft er eigenlijk geene, en mogt er een oorlog uitbarsten, dan zou men smartelijke teleurstellingen ondervinden; geen enkel schip is in goeden staat of heeft genoegzame equipage; vele zijn zelfs niet in staat zee te bouwen. Hij besloot zijne rede, met op eene grondige hervorming en verbetering aan te dringen.

De minister van marine verklaarde, dat hij gaarne een onderzoek, als bovengenoemd, zou zien instellen.

De heer *Bastide* heeft hetgeen de getuige *Gregoire* heeft opgegeven, nopens het heramen in zijn kabinet van den aanslag van Risquons-tout, in het *Journal des Débats* openlijk tegengesproken.

Uit Madrid wordt van den 23sten dezer gemeld, dat de Koning de hoofdstad denkkelijk niet zal verlaten. De generaal *Narvaez* had den vorigen dag eene bijeenkomst met hem gehad, wanneer de goede overeenstemming hersteld werd, terwijl de Koning zijne dwaling beleed. De heer *Armen-daris* was tot intendant van het paleis benoemd; het besluit, waarbij de Minister van Buitenlandsche Zaken tot gouverneur van het paleis wordt benoemd, zou waarschijnlijk achterwege blijven.

Onder dagteekening van den 24sten wordt geschreven, dat al de Ministers den Koning hunne hulde hadden aangeboden en dier hem zeer vriendelijk waren ontvangen. Men meende nu weder, dat de Koning tot gouverneur van het paleis *ad honorem* benoemd zou worden. De markies van *Mirastores* is tot voorzitter van den Senaat benoemd; men sprak van de benoeming van den heer *Mon* tot voorzitter van de Kamer der gedeputeerden. Op nieuw waren verscheiden personen tot Senatoren verheven.

Van den 1sten November.

Hetgeen sedert lang aangekondigd werd, heeft eindelijk plaats gehad. Er is een nieuw ministerie opgetreden. Aan het eind der zitting van gisteren werd zulks aan de Wetgevende Vergadering bij de volgende boodschap van den President der Republiek aan den President der Vergadering aangekondigd:

«Mijnheer de voorzitter!

In de moeilijke omstandigheden waarin wij ons bevinden kan de overeenstemming, die tusschen de verschillende staatsmagten heerschen moet, slechts behouden blijven indien zij, door een wederkeerig vertrouwen bezielt, zich roepende jegens elkander verklaren.

«Ten einde het voorbeeld van die rondborstigheid te geven, wil ik aan de vergadering de redenen doen kennen, die mij bewogen hebben om het

ministerie te veranderen, en hun ontslag te verleen aan mannen, aan wie die ik volgaarne recht doe wedervaren, en aan welke ik door vriendschap en dankbaarheid verbonden ben.

«Om de van zoo vele zijden door de anarchie bedreigde republiek te bevestigen, om de orde krachtiger dan tot hiertoe het geval was, te verzekeren, worden mannen vereischt, die, door vaderlandshede bezielt, de noodzakelijkheid beseffen van eenheid en kracht in het bestuur, en van eene soherp afgebakende staatkundige gedragslijn, die de regering door geenerlei zwakheid of besluiteloosheid in gevaar brengen, die evenzeer op mijne verantwoordelijkheid als op de hunne, evenzeer op daden als op woorden bedacht zijn.

«Sedert bijkans een jaar heb ik te veel bewijzen van zelfverloochening gegeven, dan dat men mijne waarachtige bedoelingen zou kunnen miskennen. Zonder wrok jegens eenigen persoon of eenige partij, heb ik mannen van de meest verschillende denkwijze tot het bestuur toegelaten, zonder de gelukkige resultaten te bereiken, die ik van deze toenadering verwachtte. In plaats van eene ineensmelting van kleuren, heb ik slechts eene neutralisatie van krachten verworven; er is geene eenheid van inzichten en bedoelingen verkregen; de geest van verzoening is als zwakheid aangemerkt. Nauwelijks was het gevaar van volksbewegingen geweken, of men zag de oude partij-schappen herleven en onrust in het land verspreiden. Te midden van die verwarring zoekt Frankrijk, bekommerd omdat het een krachtig bestuur mist, naar de hand, naar den wil des uitverkorenen van den 10den December.

«Die wil nu kan zich niet doen gevoelen, dan wanneer er volkomen overeenstemming van denkbeelden, van inzichten, van overtuiging bestaat tusschen den President en zijne ministers, en wanneer de vergadering zelve zich aansluit aan het nationaal gevoelen, hetwelk zich in de verkiezing van het uitverkorend bewind heeft uitgesproken.

«Een geheel stelsel heeft den 10den December gezegevierd, want de naam van *Napoleon* is reeds op zich zelf een politiek programma. Voor het binnenland beduidt hij: orde, gezag, godsdienst, welvaart des volks; voor het buitenland: nationale waardigheid. Deze staatkunde wil men met de ondersteuning der vergadering en des volks doen zegeviereren. Ik wil, het vertropwen des volks waardig zijn door de constitutie, die ik bezworen heb, te handhaven. Ik wil aan het land door mijne opregtheid, volharding en standvastigheid zoodanig vertrouwen inboezemen dat handel en nijverheid herleve en men op eene gelukkige toekomst hope moge.

«De letter eener constitutie oefent ongetwijfeld een grooten invloed uit op de lotgevallen van een volk; maar de wijze waarop zij wordt ten uitvoer gelegd is welligt van nog grooteren invloed. De langere of kortere duur van het gezag draagt veel bij tot de bestendigheid der zaken; maar ook de denkbeelden en beginselen die het gouvernement weet te doen gelden, werken mede om de maatschappij gerust te stellen.

«Laat ons dus het gezag versterken zonder de ware vrijheid te veront-rusten. Laat ons de vrees doen ophouden door het krachtig onderdrukken der nieuw opgewekte hartslagten; laat ons het godsdienstig beginsel bevestigen zonder iets op te geven van hetgeen wij door de revolutie hebben gewonnen, dan zullen wij het land redden in weêrwil van partij-schap en eerzucht en zelfs in weêrwil van de onvolmaaktheden die onze instellingen mogten aankleven.

«Lodewijk Napoleon Bonaparte.»

Het nieuwe ministerie is als volgt zamengesteld: de generaal *d'Hautpoul*, president van den raad en minister van oorlog; de *Rayneval*, minister van buitenlandsche zaken (afwezend); *Rouher*, minister van justitie; *Ach. Fould*, minister van finantiën; *Parieu*, minister van openbaar onderwijs; *Dumas*, lid van het instituut, minister van koophandel; *Romain Desfosses*, minister van marine; *Bineau*, minister van openbare werken.

De portefeuille van buitenlandsche zaken is achtereenvolgens aangeboden aan de heeren *C. Perier* (zoon van den voormaligen minister) en *Flavigny*, doch beiden hebben geweigerd; de heer *Rayneval* is benoemd, zonder dat men weet, of hij de portefeuille zal aannemen of niet. De generaal *d'Hautpoul* zal inmiddels het interim waarnemen. Er is spraak geweest van de demissie van den generaal *Changarnier*, doch deze heeft zich onzijdig in de crisis gehouden. Volgens bijzondere brieven zouden de af-tredende ministers op eene vrij brutale wijze door den President der Republiek behandeld zijn: Het *Journal des Débats* zegt deswege in zijn nummer van heden:

«Heden (31 Oct.) hebben al de ministers, uitgezonderd den heer *Odilon-Barrot*, die zich ongesteld op zijn landgoed bevindt, zich op het Elysée bij den President der republiek vereenigd. Het onderhoud hief over den staatkundigen toestand en over de noodzakelijkheid om in de demissie van den heer *Falloux* te voorzien. *Louis Bonaparte* heeft daarop het woord opgevat,

en, schoon van zijne persoonlijke genegenheid en achting voor ieder der ministers betuigende, verklaarde hij dat het kabinet, naar zijn gevoelen, zich niet onafhankelijk genoeg jegens de meerderheid der vergadering had weten te houden. Hij zou zelfs op de zaken van Italie en op de jongste deliberatien van de leden der vergadering die in den staatsraad zetelen, hebben gezinspeeld. Bovendien zou hij zich hebben beklaagd over de langzaamheid waarmede men te werk ging in het veranderen van het administratief personeel en in het korps diplomatiek, en het besluit daaruit hebben opgemaakt, dat er geen genoeg vertrouwen tusschen hem en zijne ministers bestond. Deze laatsten hadden daarop verklaard, dat het den president der republiek vrij stond, om zijne ministers naar hem goeddacht te kiezen; dat zij naar geweten hun pligt hadden vervuld, en na de jongste stemming der meerderheid hunne demissie niet konden geven. *Louis Bonaparte* had daarop te kennen gegeven dat zij hun vertrouwen niet meer bezaten, en dat hij andere personen in het kabinet wilde roepen. Bij het scheiden hadden de ministers met lofwaardigen ijver verklaard, dat zij om den loop der zaken gaande te houden, op hunne posten zouden blijven tot er een nieuw ministerie was, en den president hebben opgemerkt dat eene ministeriele crisis van langer dan twee maal 24 uren noodlottige gevolgen kan hebben.

Le dio Decembre prijst hemelhoog zowel de boodschap als de handelingen van den president der republiek. Hij noemt die boodschap van 't grootste gewigt voor de toekomst en de strekking er van onberekenbaar.

De *National* zegt, dat, wat men ook doen moge, er niets is dat iets vermag tegen de overwinning van het volk in Februarij 1848 behaald; elke aanslag tegen de constitutie, tegen het door 't volk opgerigt gebouw, zou hij beantwoorden, door het onmiddellijk weigeren der belastingen.

— Volgens berigt van Gibraltar van den 25 dezer, was de Spaansche stoomboot *Nerea* daar op het onverwachtst aangekomen met een vijftigtal personen, die te Tanger onder de bescherming van Frankrijk verblijf hielden, onder anderen de familiën van den Franschen Consul en Vice-Consul. De Zaakgelastigde van Frankrijk had eensklaps alle betrekkingen met den Keizer van Marrokko afgebroken en zich den 21sten 11. aan boord van het stoomfregat *Pomone* ingescheept, en vermoedelijk wegens het onthoofden, op last des Keizers, van een courier, die in dienst van den heer *Roche* was, men kon geene andere reden bevroeden, dewijl de Moorsche Regering zich bereid had verklaard aan al de eischen van Frankrijk toe te geven. De Fransche stonmboot *Dauphin* was in den nacht van den 20sten van Tanger naar Toulon afgezonden, terwijl de *Pomone* nog in de baai vertoefde. Zoodra het esquadre der Middellandsche Zee zou zijn aangekomen, vermoedde men dat de vijandelijkheden zouden beginnen met bombarderen en bezetten van Tanger, Lachara en Mogador. Te Tanger was alles den 24 dezer rustig; de Pacha zag uit naar bevelen van den Keizer, of hij de stad in staat van verdediging zou brengen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 56; 5 pCt. 88,30; Nap. renten 88,60, Rom. L. 84½.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 31sten October.

Volgens eene officiële lijst, telt de Prussische armee over het algemeen 5945 officieren. Onder deze is 1 generaal-veldmaarschalk, de hertog van *Wellington*, 11 generaals (onder welke geen enkele van burgerlijke afkomst), 45 luitenants-generaal (waaronder 4 van burgerlijke afkomst), 56 generaal-majours (7 burgerlijke), 93 kolonels (22 burgerlijke), 63 luitenant-kolonels (17 burgerlijke), 560 majours (197 burgerlijke), 1087 kapiteins en ridmeesters (360 burgerlijke), 966 eerste luitenants (295 burgerlijke), 3063 tweede luitenants (954 burgerlijke). De landweer telt 4117 officieren, onder welke 87 stafofficieren, 232 kapiteins en ridmeesters, 498 eerste luitenants en 2213 tweede luitenants van burgerlijke afkomst zijn.

— Volgens berigten uit Paderborn, is het aldaar den 27, tusschen de burgerij en de bezetting, tot bloedige gevechten gekomen, waarbij een twaalf-tal personen ernstig gewond is. Ook in de omliggende plaatsen had men dergelijke botsingen tusschen de burgers en krijgslieden te betreuren gehad.

— In Wurtemberg is het ministerie *Römer* den 28 gevallen, en heeft plaats gemaakt voor een nieuw, waarvan nog weinig bepaalds te zeggen is.

— Thans zijn in het groothertogdom Baden de krijgsgeregten opgeheven. De gewone krijgswaarden zullen regt spreken over de opstandelingen. De staat van beleg is nog gedurende eene maand in het geheele groothertogdom verlengd.

— Over twee weken zal de Zwitsersche bondsvergadering hare gewone zittingen te Bern openen. De bondsraad heeft volop werk, onder anderen maakt hij een wets-ontwerp gereed voor de nieuwe militaire organisatie van Zwitserland en voor het Zwitsersche muntwezen, dat dringend voorziening behoeft.

— In den Oostenrijkschen Ministerraad is nu stellig besloten, dat de doodstraf voor uitsluitend politieke misdadigers in Hongarije niet meer toegepast zal worden, en een courier heeft dit bevel naar Pesh overgebracht. Het proces tegen de beschuldigten zal desniettemin ernstig worden voortgezet.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 3den November.

De op den 6den dezer bepaalde bijeenkomst van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is uitgesteld tot Dingsdag den 13den dezer, des middags ten 2 ure.

— Eergisteren hebben de heeren *Thorbecke*, van *Sonsbeek*, *Spengler* en *Pauw* in handen des Konings den gevorderden eed afgelegd.

De heer van *Bosse*, die in zijne betrekking is gecontinueerd, had geen nieuwen eed af te leggen.

De heeren *Nedermeijer van Rosenthal* en *Lucas* waren nog niet in de residentie aangekomen; eerstgemelde wordt aanstaanden maandag van Arnhem, werwaarts hij zich begeven heeft, in de residentie terug verwacht.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluiten van den 18den dezer, goedgevonden: 1°. aan den commies *F. B. Barkhuijzen* en aan den adjunct-commies *G. M. Siegfried*, beiden van het departement van Oorlog, te verleenen een eervol ontslag uit hunne betrekkingen, onder toekenning van aanspraak op wachtgeld; 2°. den rang van adjunct-commies te verleenen aan de 1ste klerken *A. P. van Aarem*, *C. P. Kahlmann* en *W. G. F. Bernard*, van het departement van Oorlog; en 3°. te benoemen tot magazijnmeester van de 3de klasse, den adjudant-onderofficier *I. J. P. de Boer*, schrijver van de 1ste klasse bij het departement van Oorlog; alles met ingang van den 1sten Januarij 1850.

— De verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke den 30 October te Leeuwarden heeft plaats gehad, ter vervanging van den heer *Mr. B. Albarda*, heeft nog tot geenen bepaalden uitslag geleid. Van de 654 opgeroepen kiesbevoegden hebben slechts 343 hunne stemmen uitgebragt, en 156 daarvan zich voor den heer *Mr. S. van Heemstra*, laatstelijk minister voor den Hervormden Eredienst en iedertijd lid der Tweede Kamer, en 151 voor den heer *Mr. A. F. Jongstra*, advocaat te Heerenveen, verklaard, terwijl de 36 overige stemmen op verschillende andere personen verdeeld waren. Vermits door deze stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, zal den 8 dezer over beide de heeren worden overgestemd.

— De *Staats-Courant* van Donderdag vermeldt het volgende:

«Het blijkt uit de berigten van den heer Gouverneur-Generaal over Nederlandsch Indie, met de eergisteren aangekomen landmail ontvangen, dat juist bij het afzenden dier berigten, van het militair departement eene voordragt was ontvangen tot het toekennen van belooningen aan de dapperen, die zich bij de Balische expeditie hebben onderscheiden. Die voordragt zou dadelijk in behandeling worden genomen; en het onderwerp uitmaken van een voorstel aan het Opperbestuur in Nederland, met de eerstvolgende mail te verzenden. Daardoor zal alzoo spoedig de gelegenheid geboren worden, om aan een algemeen gevoelden wensch te voldoen.

— Bij Koninklijk besluit van den 13 October, n°. 53, is bepaald; dat de opzigtters van fortificatiën een graad zullen hebben beneden den rang van officier en een graad boven den rang van adjudant-onderofficier, en gekleed zullen zijn als de officieren van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, doch zonder epauletten, passanten en de officiers-borduursels; zullende de kragen hunner rokken omboord zijn met een smal borduursel, volgens het door den minister van oorlog te geven model. Verder is daarbij voorgescreven, dat de onderscheidingsteekens der verschillende klassen van opzigtters van fortificatiën zullen bestaan in gouden geborduurde lissen op de kraag; voor de opzigtters der 1ste klasse aan weerszijden van den kraag drie lissen; voor die der 2de klasse twee en voor die der 3de klasse een lis, dat zij een degenkwaast zullen dragen en met betrekking tot de verlevens met de officieren worden gelijk gesteld.

— Het *Staatsblad* n°. 56 bevat een Koninklijk besluit van den 23sten October, houdende voorschriften, ter uitvoering van dat van den 19den dier maand (*Staatsblad* n°. 55), betrekkelijk de derde algemeene tienjarige volkstelling.

— De minister van finantien heeft, ingevolge Koninklijk besluit van den 28 October 11., n°. 67, ter kennis van de belanghebbenden gebracht, dat de in de algemeene voorwaarden voor den verkoop van 's Rijks domeinen vervatte bepalingen, betrekkelijk den door de koopers te stellen borgtogt, in zooverre zijn gewijzigd, dat het aan de koopers zal vrijstaan, in stede van eenen personen borgtogt, te hunnen koste, onbezwaarde vaste goederen of lands-effecten te verbinden, tot eene reële waarde van één derde gedeelte van den koopprijs.

— De minister van binneplandsche zaken zal degenen die hem over zaken tot zijn departement behoorende, wenschen te spreken, ontvangen des zaturdags des middags ten 12 ure, te beginnen met den 10den dezer.

— Nadat de Hooge Raad beslist had, dat aan de zich noemende familie *de Bourbon*, te Delft, door den Staat zou worden betaald een twintigste der bij ministerieel contract bepaalde som van f 300,000, voor geheime oorlogsmiddelen, heeft die familie het arrest van den Hoogen Raad aan den Staat doen beteekenen. Deze laatste heeft daarop verklaard, die som niet te kunnen voldoen, daar de Staten-Generaal de gelden daarvoor hadden geweigerd.

— Dezer dagen is een verslag nopens den stand der Maatschappij van Weldadigheid, inzonderheid voor den staat harer koloniën, bekend gemaakt, waaruit blijkt, onder anderen, dat, door het plaats gehad hebbende jaarlijksch ontslag de bevolking, in het tweede vierdeel jaars, met 200 personen is verminderd. Het getal overledenen, ofschoon 50 minder dan in de voorgaande drie maanden, was toch nog aanzienlijk, namelijk wat de bedelaars-kolonisten betreft, daar de sterfte onder de gewone kolonisten en bestedingen steeds niet boven het gewone peil gaat. Het getal weggelopenen was deze keer aanzienlijk, hebbende trouwens de desertie het meest in het voorjaar plaats.

— De werkzaamheden aan 's lands ijzergieterij te Delft, welke met 1°. Januarij aanstaande zouden ophouden, zullen provisioneel tot 1°. April worden voortgezet.

— Bij besluit van 31 October jl., n°. 77, heeft Zijne Majesteit, ter vervanging van den heer *A. A. Sebastian*, vroeger emeritus verklaard, tot gewoon hoogleeraar in de geneeskundige faculteit bij de hoogeschool te Groningen benoemd den heer *F. C. Donders*, thans buitengewoon hoogleeraar in de geneeskundige faculteit bij de hoogeschool te Utrecht.

— Het *Dagblad van 's Hertogenbosch* behelst het volgende:

«Eergisteren morgen is het regterlijk onderzoek begonnen aangaande de

oorzaak van den ramp van het springen van den stoomketel van het stoomjagt *Jan van Arkel* n.º. 2. De ten gevolge van dat springen overledenen zijn de volgende: De aannemer *Christiaan Schnitzler*, oud 57 jaren, gehuwd met mejufvrouw *Sophia Catharina Pastor*, zonder kinderen, uit 's Hertogenbosch. De hofmeester *Gerardus Gerritsen*, oud 43 jaren, gehuwd met *Elisabeth van den Boom*, heeft 5 kinderen, uit 's Hertogenbosch. De schoenmaker *Johannes Baptist van Gool*, oud 39 jaren, gehuwd met *Elisabeth Broers*, nalatende 4 kinderen en eene hoogst zwangere vrouw, uit 's Hertogenbosch. De kapitein van het 4º regiment infanterie *L. A. J. Smits*, ongehuwd, in garnizoen te Woerden. De koopman *Johannes Vermeulen*, uit Waspik, gehuwd met mejufvrouw *Maria Elisabeth Smits*, 2 kinderen. De bode *Bastiaan Verdoorn*, uit Werkendam. *Jan van den Broek*, uit Strijp, oud 33 jaren, gehuwd met *Dina Strijbosch*, heeft 6 kinderen. De timmerman *Hendrikus van den Broek*, oud 36 jaren, weduenaar te Haaren. De linnenkooper *Simon Joosten*, oud 50 jaren, uit Woensel. De dekker der boot *Petrus Johannes Hagens*, oud 38 jaren, ongeveer 1/2 jaar gehuwd met *Cornelia Zonneveldt*.

« De daardoor zwaar verwonden en in het groot zieken gasthuis verpleegden zijn: *Dirk Rykers*, machinist der stoomboot. *Ivo d' Hondt*, koopman te Rotterdam. *Antonius Kokken*, knecht der stoomboot. *Dirk Giesselbach*, stoker der stoomboot. *Herman Koeman*, stoker der stoomboot.

« De aan huis verpleegd wordende en meerder of minder gekwetsten zijn: De aannemer *Martinus van Maaren*, de 2 kinderen van den gewezen hofmeester *Gerritsen* en de kapitein der boot *van der Schuyt*, allen uit 's Bosch.

« Of er nog meerdere menschenlevens dan hierhoven bij dezen ramp te betreuren zijn, weet men nog met geene voldoende zekerheid.»

— In hetzelfde Dagblad leest men:

« Begeristeren arriveerde binnen deze stad, de nieuw benoemde generaal-majoor *A. J. Verhorst*, kommandant van de 2º brigade 1º divisie infanterie, belast met de waarneming van het provinciaal kommandement van Noord-Brabant. Heeren officieren zoowel der stedelijke schutterij als der korpsen alhier in garnizoen, hebben onmiddellijk Zijne Exc. gaan verwelkomen, en zijn door Zijn Hoog Edel Gestr. minzaam ontvangen. Gisteren avond werd door serenade deze welkomstgroot herhaald.»

— Verleden Dingsdag is in het openbaar aanbesteed, de voortzetting van den aangelegd wordende grindweg, van Grave naar Maashees, van Vierlingsbeek tot het einde der kom van het dorp Maashees, eene lengte uitmakende van 3504 ellen. Dit werk is aangenomen door den heer *van den Biggelaar* te Grave, voor eene som van f 7900.00.

— Omstreeks twaalf uren van den nacht, tusschen den 29sten en 30sten October, is de persoon van *Cornelis van den Broek*, oud 45 jaren, koopman in varkens, wonende te Zundert, gevonden, voorever liggende in het karspoor aan de Prinsenstraat onder die Gemeente; aanvankelijk dacht men de man beschonken te zijn, doch weldra bleek het dat hij was overleden. — Door het verslag van Heeren Geneeskundigen met de schouwving van het lijk belast, werd het bewijs geleverd dat niet de minste uitwendige belediging aan hetzelfde was te bespeuren, terwijl het bij onderzoek is gebleken, dat *van den Broek*, zich in den loop van den dag van den 29sten, verregaande aan het gebruik van bier en sterken drank heeft te buiten gegaan, en des avonds omstreeks tien uren, zeer beschonken de herberg van *Adriaan van Loenhout*, aan den tol N.º. 12, heeft verlaten. — Men mag dus veilig vooronderstellen dat hij door donkenschap overmand, voorover in het spoor is gevallen en geene kracht heeft gehad zich weder op te rigten, en alzoo in het zand is gestikt, welke vooronderstelling tot meerdere zekerheid wordt gebragt, door de omstandigheid dat de mond en neusgaten van den overledenen geheel met zand waren opgevuld.

— Op den 10den October van het afgeloopen jaar, werd aan het officie bij de Arrondissement-Regtbank alhier, door de erfgenamen van den Heer *Jan Neterson van Ingen*, officier van gezondheid, den 23sten Junij bevorens te Willemstad overleden, aangifte gedaan, dat diens nalatenschap scheen te zijn gespolieerd, als wordende vermist zeven stuks effecten, te zamen ter waarde van f 3800; ommekeer 4 en 2 1/2 pct. nationale schuld. Een dadelijk na de aangifte, door den officier van Justitie, vergezeld van den Kantonregter te Zevenbergen in loco gehouden onderzoek, gaf aanleiding tot ernstige vermoedens tegen *George Hunter*, kuiper te Willemstad, bij welchen de overledene was woonachtig geweest, doch zij waren niet van dien aard, dat dagrop kon worden voortgeprocedeerd. Door sedert onvermoeide nasporingen is het gelukt zoodanige bewijzen te verzamelen, dat de Arrondissements-Regtbank bij vonnis van den 30sten der jongst afgelopen maand, rechtsingang met bevel tot gevangenneming en instructie heeft verleend tegen *Pieter Hunter*, kuiper, diens huisvrouw *Bartha van Drunen*, *Pieter Jacobus Hunter* en diens huisvrouw *Adriana van Dueren den Hollander*, allen wonende te Willemstad, als genoegzaam verdacht van de genoemde diefstal. De vier verdachten werden ten gevolge van dit bevel aangehouden en den 2den dezer gevangelijk alhier binnen geleid.

In het belang der maatschappij mag men hopen dat de instructie voldoende gronden zal opleveren, de schuldigen de gestrengheid der wet te doen ondervinden; zij toch, die onder den schijn van behulpzaamheid, den door ziekte aangetast, aan hunne zorg toevertrouwen man, deszelfs eigendom ontroofden, zullen wel ieders versichting verdienen, terwijl de Justitie en Politiebeamten zoo wel in dit arrondissement als Amsterdam en Groot-Breda, hunne ten deze aangewende zorgen bekroond zullen zien.

Denigen tijd geleden werd te Hasselt aan den toren metselwerk verrigt; de werkmans werkte als gewoonlijk in een bak, en wel op eene hoogte van tusschen de 80 en 100 voeten; ook hier brak het touw, de bak kantelde, de werkmans viel er uit, en kwam zonder het minste letsel aan den voet van den toren in staande houding op den grond. Deze wonderbare redding had zich aldus toegedragen: op ongeveer 20 voet den grond genaderd, bleef

de vallende met de beide armen onder de oxels hangen in de touwen, waarmede de bak op en neder gelaten werd, en welke juist zoo veel konden toegeven, dat hij met de voeten den grond kon bereiken, waaraan alleen de redding te danken was. Echtgenoot en vader, begaf hij zich dadelijk naar zijn huis, om met dankbaar gevoel aan zijne vrouw deze wonderbaarlijke redding uit een zoo groot gevaar het eerst mede te deelen.

— Bij den Boekhandelaar *Beijerinck* te Amsterdam zal dezer dagen een nieuw werk van onze rijk begaafde schrijfster mejufvrouw *Toussaint* in het licht verschijnen, getiteld: *de Vrouwen van het Leycestersche Tijdvak*.

— Aan de met de jongste overland-post aangebragte Indische berigten, ontleenen wij nog de volgende bijzonderheden:

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de zeyen eerste maanden van 1849 zuiver opgebracht f 3,836,987.37 1/2, zijnde f 58,668.05 meer dan in 1847 en f 715,633.05 meer dan in 1848 gedurende hetzelfde tijdvak is verkregen.

De bestaande vooruitzichten met opzigt tot den koffij-oogst zijn niet gunstig.

De stand van het rijstgewas daarentegen is over het algemeen gunstig; slechts de residentien Bagien, Japara, Rembang en Djokjokarta maken hierop eene uitzondering.

Omtrent de ontginning der steenkolen-mijnen ter Zuid- en Oostkust van Borneo, aan de rivier Batoe-api, zijn gunstige berigten ontvangen. De verschillende gebouwen waren derzelver voltooiing nabij en de totale lengte der verschillende galerijen welke waren aangelegd, bedroeg te zamen ruim 800 Rhijnlandsche voeten.

In het geheel waren sedert September 1848 uitgegraven 1,400,000 Amsterdamsche ponden steenkolen van goede hoedanigheid, hetgeen als een bevredigend resultaat mag worden beschouwd, wanneer men in aanmerking neemt, dat zelden meer dan 24 menschen daags aan het eigenlijk mijnwerk kunnen worden ten arheid gesteld en deze nog weinig bedreven zijn en vele onvoorziene moeilijkheden hadden te overwinnen.

Door den Duitschen natuur-onderzoeker *von Sommer* is berigt, dat hij te Atapoepoe (Tialarong) op het eiland Timor, de zekere en ondubbelzinnige bewijzen had gevonden van het aanwezig van ijzige koperlagen, bestaande uit het zoogenaamd groen carbonaat. De genoemde natuurkundige is, volgens latere berigten, op den 23sten Junij te Tialarong overleden, hetgeen ook in het belang der wetenschap allezins te betreuren is.

Het drijvend droogdek, waarvoor de benoedigdheden van hier zijn uitgezonden, is op den 6den Augustus jl., in het bassin te Soerabaja tusschen de duc d'alven gelegd, terwijl mede zijn voltooid het stoomschip *Tjipannas* en eene stoompraauw beide op Java gebouwd.

Het springen van een stoomketel in de suiker-fabriek van den heer *L. Spengler*, in de residentie Bezoek, heeft aanleiding gegeven tot een onderzoek van gouvernementwege naar de middelen, door welke sportgelijke onheilen, voor de toekomst zooveel mogelijk zouden zijn te verhoeden, waartoe, behoudens wijziging in verband met plaatselijke omstandigheden, in aanmerking zijn gekomen de hier te lande in werking zijnde veiligheidsmaatregelen.

Ook in de suiker-fabriek *Gending* in de residentie Bezoek heeft een ongeluk plaats gehad. De werktuigkundige *Positt* is, bezig zijnde de machinerien na te zien, tusschen de kamraderen der luchtpompen gevallen, waardoor hem het dijbeen is verbrijzeld en ten gevolge waarvan hij weinige uren daarna is overleden.

De berigten van Palembang ontvangen omtrent onrustige bewegingen onder de bevolking in de Kommering-hoeloe, hebben doen besluiten tot het zenden van eenige troepen derwaarts, als voorzorg-maatregelen tegen mogelijke uitbreiding der plaats hebbende rustverstoring; dien ten gevolge zijn op den 6den Augustus met Zijner Majesteits stoomschepen *Hekla*, *Phoenix*, *Vaswinus* en *Samarang*, onder bevel van den majoor *Hemmes*, drie kompagnien van het 1ste bataillon, benevens eenige artilleristen, te zamen sterk 15 officieren en 429 onder-officieren en manschappen, naar Palembang vertrokken.

Volgens de sedert ontvangen berigten, was in den staat van zaken aldaar geene belangrijke verandering gekomen; de in opstand zijnde bevolking had eenen poeyang (zoogenaamde heilige), naar Samarang gezonden, om de bevolking van dat district te bewegen, met haar gemeene zaak te maken, doch deze is aldaar opgevat en aan het bestuur overgeleverd; naar den post Moeara doea was eenige versterking gezonden, bestaande uit een dertigtal Soensangers, onder het geleide van een inlandsch hoofd, die verwant is aan een der hoofden van den opstand en van wien men verwacht, dat hij genoegzamen invloed op dezen laatste heeft, om nuttig te kunnen zijn. Deze versterking heeft bij het opvaren van de rivier, naar Moeara doea, ongeveer een dagreis beneden laatstgenoemde plaats, een in de rivier gelegen eilandje met slecht volk uit de Kizam hetz gevonden, hetwelk haar den doortogt wilde betwisten. Overigens is het bij strooptogten gebleven, welke voorhamelijk hebben plaats gehad in de Margas, grenzende aan de Ogam districten, ook hebben eenige aanvallen plaats gehad op onzen post te Moeara doea, welke zijn afgeslagen, en eenige pogingen, om de omliggende bevolking tegen ons in beweging te brengen, welke niet gelukt zijn.

De naar Palembang gezonden troepen zijn aldaar op den 9den Augustus aangekomen en op den 10den ontscheept. Op den 20sten zou de togt naar de binnenlanden worden aanvaard.

MAATSCHAPPIJ TOT LENIGING EN OPBEURING DER BEHOEFTIGEN DOOR HET VERSCHAFFEN VAN WERK.

GEVESTIGD TE BREDA.

ONDER DE HOOGHE BESCHERMING VAN

HARE MAJESTEIT MEVRUW DE KONINGIN-MOEDER DER NEDERLANDEN.

Het Bestuur der opgemelde Maatschappij, zich wederom voorstellende, om, even als in vorige jaren, ook in het naderende wintersseizoen, zooveel doenlijk arbeid te verschaffen aan zoodanige huisgezinnen of bijzondere personen, als voldoende zullen blijken daaraan wezenlijke behoefte, ter voorziening in hunne nooddrift te hebben, om hen daardoor van den bedelstaf te behoeden niet alléén, maar ook tevens de arbeidzaamheid bij hen op te

wekken, heeft de eer, even als vroeger, weder ter bereiking van dat doel de ook te voren zoo ruimschoots verleende en dan ook zoo zeer noodige krachtadige medewerking der meer gegoede Ingezeten, hunne geëerde Stadgenooten, bij deze in te roepen, onder mededeeling dat men ten dien einde de vrijheid zal nemen om dezer dagen de Lijsten van Inschrijving aan HunEd. woonplaatsen te doen aanbieden.

BREDA, den 2. November 1849.

G. PELS RIJCKEN, Voorzitter.
J. A. VAN DER BURGH, Secretaris.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, gezien bovenstaande bekendmaking en gelet op de weldadige strekking der bedoelde Maatschappij, zoomede op den gelukkigen uitslag harer belangloze pogingen, tot verzachting van het lot van zoovele behoeftigen, gedurende haar bijna negenjarig bestaan, in het barre jaarsaizoen.

Achten het zich, even als vroeger, ten pligt om de deelneming daaraan door de meervermogenden, als een werk van liefde voor den nooddriftigen natuurgenoot, alleziens aan te bevelen.

BREDA, den 3. November 1849.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 28 Oct. tot en met 3 Nov. 1849. 4 mann. 2 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 28 Oct. tot en met 3 Nov. 1849. 1 huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 28 Oct. tot en met 3 Nov. 1849. 2 mann. 2 vrouwel. geslacht.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 2 November.

TARWE in één doen met weinig handel: verkocht: 131 fl bonte Poolsche f 290; 127 fl puike O. Zeeuwsche f 262; 127 fl N. dito f 242; 126 fl Jar. Vriesche f 225; 126 fl Jar. Gron. f 186.

ROGGE: Gedroogde bij partij iets lager; N. Inlands. in één doen: 115 fl Gedroogde f 115; 124 fl N. Inl. f 128; 124 fl N. Munst. f 127.

GERST zonder handel.

HAYER in één doen: 89 fl puike O. Fijne f 112; 85 fl ger. N. dito f 88.

BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD: op 9 Vat, in Oct. $62\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD één doen: 112 fl Petersb. f 281.

RAAPOLIE: op 6/w. f $46\frac{3}{4}$; Vlieg. f $45\frac{3}{4}$; in Mei eerstk. f $46\frac{3}{4}$; Nov. f $45\frac{1}{2}$; Dec. f 46.

LIJNOLIE: op 6/w. f $34\frac{1}{2}$; Vlieg. f $33\frac{1}{2}$.

HEBENPOLIE: op 6/w. f 39.

RAAPKOEKEN f 56 à 60. — LIJNKOEKEN f 7 à 9.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 2. NOVEMBER 1849.

Het Nederl. Middel Tarwe Jarige	van f 0,00 tot f 8,85.
Het dito dito Tarwe (Nieuw)	" " 7,75 " " 8,30.
Het dito dito Rogge (Nieuw)	" " 4,40 " " 4,65.
Het dito dito Rogge (Oude)	" " 0,00 " " 4,90.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	" " 0,00 " " 4,50.
Het dito dito Boekweit	" " 4,30 " " 4,50.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	" " " " 0,16.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	" " " " 0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	" " " " 0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	" " " " 0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	" " " " 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel	" " " " 0,16.
Een dito pond Boter	" " " " 0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Middel)	f 0,00 tot f 1,80.
Het 1000 Eiken Telhout	" " " " 2,60.
Het 1000 Doof Hout	" " " " 2,00.
De kar Spaanders	" " " " 2,85.
De " Struiken	" " " " 2,80.
De 100 Mutsaard	" " " " 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (2 November) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{16}$; 3 pCt. $62\frac{9}{16}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{5}{8}$; 4 pCt. $82\frac{1}{8}$, $\frac{1}{8}$; Spanje Ardoins $12\frac{3}{8}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{3}{4}$; Id. van 510 p. st. $12\frac{1}{4}$, 13, $12\frac{13}{16}$; dito Onbep. St. $12\frac{3}{8}$; 3 pCt. $35\frac{1}{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $26\frac{3}{4}$, 27, $26\frac{3}{8}$; Coupons Ardoins $7\frac{3}{8}$, $8\frac{1}{4}$; Fr. uitgest. $3\frac{3}{8}$, $\frac{3}{8}$; Portugeezen te Londen 5 pCt. $33\frac{1}{8}$, $33\frac{3}{8}$; 4 pCt. $34\frac{1}{8}$, $35\frac{1}{8}$, $34\frac{1}{2}$; Rusland 5 pCt. 104; dito 1828—29 $103\frac{3}{8}$; Certif. 1831—33 $93\frac{3}{8}$; 4 pCt. bij Hope $83\frac{1}{2}$, $84\frac{1}{8}$; Id. bij Stieglitz $82\frac{3}{8}$, $83\frac{1}{4}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $63\frac{3}{4}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $82\frac{3}{8}$, $84\frac{1}{2}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $43\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$; N. Metall. $87\frac{3}{4}$, 88; Fr. oblig. 3 pCt. $51\frac{3}{8}$, $52\frac{1}{16}$.

Advertentien.

* * Een PREDIKANT, op een aangenaam gelegen en gezond Dorp in Noord-Brabant, die, met behulp van een kundig en geroutineerd ONDERWIJZER, zijne Kinderen zelf opvoedt en onderwijst en daarvan reeds gunstige resultaten aanschouwen mogt, zoekt, tegen matige vergoeding, EEN, hoogstens TWEE JONGELIEDEN, ten einde nevens de zijnen opgevoed en in alle vakken van het Lager en Middelbaar Onderwijs, des noods ook in de beginselen der Oude Talen, onderwezen te worden. Men adresseere zich met gefrankeerde Brieven, onder Letter B, aan de Uitgevers dezer.

* * De BURGEMEESTER van Zevenbergen, maakt bij deze bekend, dat de van ouds bestaande PAARDEN- EN BEESTEN-MARKT, welke invalt op den eersten Woensdag na de Gorinchemsche Paarden- en Beesten-Markt, binnen deze Gemeente zal worden gehouden op Woensdag den 14. November 1849, waarop geene KRAMEN, STALLEN, enz. zullen worden toegelaten.

ZEVENBERGEN, den 1. November 1849.

De Burgemeester,
D. NELEMANS Jz.

J. B. WALLAGH,

CHIRURGICALE EN MECHANIQUE DENTISTE

UIT DE RESIDENTIE 's GRAVENHAGE,

Heeft de eer het geachté Publiek te berigten, dat hij van Maandag af den 5. November alhier te spreken of te ontbieden is, om over alle gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden. Hij maakt en zet sierlijke MECHANIEKE KUNSTTANDEN van een tot een geheel gebit, met de verzekering dat deze volkomen met de anderen in het vormalen der spijzen kunnen wedijveren, en hoegenaamd geen gevoel van pijn bij de inzetting veroorzaken. Tevens worden door hem de ZWARTSTE TANDEN gezuiverd en IVOOR-WIT gemaakt, en worden KIEZEN en TANDEN, in welken staat zij zich ook bevinden, al waren zij zelfs zonder kroon meer, op zulk eene behendige wijze getrokken, dat hij daarvoor bij een ieder zich durft aan te bevelen.

Hij belast zich daarenboven met de PLOMBERING van HOLLE KIEZEN, met de MINERAL SUCCEDANEUM, of ook in andere manier, terwijl hij zich verder minzaam aanbeveelt in het rangeren van KINDER-TANDJES, door welker verwaarloozing somtijds de liefste gezigtjes misvormd worden.

NB. Bij voornoemden is verkrijgbaar alles wat tot ZUIVERING en SIERRAAD van MOND en TANDEN dienen kan, als: TAND-TINGTUUR voor Zinkingen en Rhumatische Tandpijnen, PARELWATER, TAND-OPIAT en TAND-POEDER, en verder wat tot het vak behoort.

Is gelogeed bij de Heer VERMUNT, in de Zwaan, Boschstraat.

NB. Voornoemde DENTISTE komt zich bij niemand aanbevelen, zonder eene schriftelijke of mondelinge uitnodiging ontvangen te hebben.

J. DE MEEL,

FABRIKANT IN PELTERIJEN ALHIER,

heeft de eer, zijnen geëerden Begunstigers in deze Stad en Omstreken kennis te geven, dat hij hem — Vaemarktstraat, Wijk A, N°. 527, — verkrijgbaar is een aanzienlijk Assortiment van naar den laatste smaak vervaardigde BONTWERKEN voor Heeren en Dames, als: ZINJILA, MARTER BRULÉ, STEENMARTER, EDELMARTER, PETIT-GRIS, DONS en GERNOTTEN, BEAM, EVERMOLIJN, enz., benevens losse BONTE KRAGEN voor Heerenmantels; terwijl hij zich belast met het REPAREREN en MODERNISEREN van gedragen PELTERIJEN, alsmede met het NIEUW-WASSCHEN van DONS, enz.; aannemende het geëerde Publiek op de civielste en promptste wijze te zullen bedienen.

BREDA, November 1849.

HENRI ANTOINE,

VAN NAMEN,

is alhier gearriveerd met zijne groote Assortimenten van NAMENSCHER MESSEN en alle andere STALEN GOEDEREN, PLEETZILVERWERK en SPA-DOOZEN.

Hij maakt en repareert alle STALEN INSTRUMENTEN en andere Voorwerpen, tegen civile prijzen.

Standplaats zijner Kraam: Groote Markt tegenover de Uitgevers dezer.

FINALE UITVERKOOP! GEEN KWAKZALVERIJ!

Van eene groote partij GALANTERIE, BLENDINGEN, VANASCHIE, PORSELEINEN, eenige PENDULES en Differente andere ARTIKELEN, welke tot ongeloofelijk Lage Prijzen worden Uitverkocht.

KOMT! ZIET! EN OVERTUIGT U!

In de Kraam tegenover de Sigaren-Fabriek van de Heeren DIEFENTHAL en ASBACHER in Comp.

Eene VIGILANTE, zoo goed als Nieuw, voor Drie Honderd Vijftig Gulden, TE ROOP. Te bezigtigen bij den Kastelein KUIPERS te Terheyden.